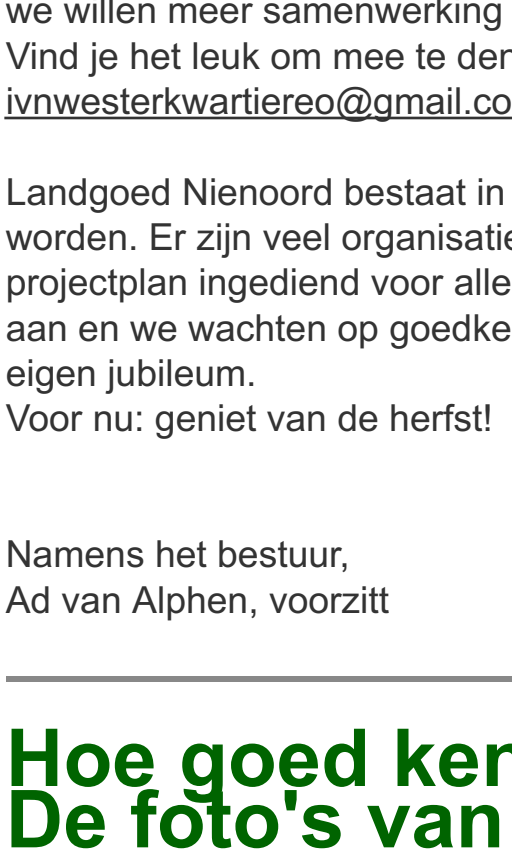

Oktober 2024, Jaargang 5, Nr. 7

Gewone pendelvlieg (*Helophilus pendulus*)

Beste leden, donateurs en overige lezers

Als ik dit schrijf stormt er regent het. De krent in de tuin is bijna kaal en je kunt maar even beter niet onder een kastanjeboom door lopen. De eerste activiteiten van het nieuwe seizoen zijn al weer geweest, maar er zit heel veel aan te komen: paddenstoelen op 6 oktober, vogelexcursie op 13 oktober, nacht van de nacht op 26 oktober, en een microscopiedag op 9 november. Meer informatie over deze en andere activiteiten op onze website.

Er is een groepje mensen bezig om de eerste voorbereidingen te treffen voor ons 75-jarig bestaan in 2025. We hebben inmiddels heel veel ideeën, maar we zullen natuurlijk moeten kiezen, wat we gaan doen en hoe (en met wie!) we dat uit gaan voeren.

Vanzelfsprekend kijken we terug, maar vooral naar voren. Want de natuur zal enthousiasme, kennis en inzet nodig hebben in deze (toch wel barre) tijden. We willen in 2025 als IVN meer zichtbaar worden bij de bewoners (jong en oud) en bij de beleidsmakers van Westerkwartier. En we willen meer samenwerking zoeken met andere (groene) organisaties. Vind je het leuk om mee te denken en/of mee te helpen? Stuur een mailtje naar ivnwesterkwartiereo@gmail.com of spreek een van onze actieve leden aan.

Landgoed Nienoord bestaat in 2025 500 jaar. Dat zal op verschillende manieren gevierd worden. Er zijn veel organisaties bij betrokken. Ook als IVN Westerkwartier e.o. hebben we een projectplan ingediend voor allerlei natuur-activiteiten op Nienoord. Daar hangt ook een begroting aan en we wachten op goedkeuring van de gemeente. Uiteraard koppelen we dat ook aan ons eigen jubileum.

Voor nu: geniet van de herfst!

Namens het bestuur,
Ad van Alphen, voorzitt

Hoe goed ken jij je streek? De foto's van de vorige keer:

In onze fotorubriek 'Hoe goed ken jij je streek' eerst weer de oplossing bij de twee foto's uit de vorige Nieuwsbrief.

Na 4 jaar nadert deze rubriek zijn einde. We maken dit jaar nog af en zijn op zoek naar een nieuw thema waarin de raadsvraag centraal staat. Hebt u (leuke) ideeën voor zo'n rubriek? Meldt het dan s.v.p.

Foto1 De Medenertilsterpolder

De **Medenertilsterpolder** is een oud agrarisch cultuurlandschap in het hart van Middag-Humsterland. Het gebied is ontstaan in de Middeleeuwen en sporen uit die tijd zijn nog altijd zichtbaar in het landschap. De kleine percelen, kromme sloten en de onregelmatige verkaveling, omlijnd door eeuwenoude dijken en landwegen, vormen de ingrediënten van een prachtig landschap dat ook bijzonder geschikt is voor weidevogels.

Foto 2 De Drie Polders

In het gebied **de Drie Polders**, in 2021 ingericht als natuur- en waterbergingsgebied, ligt een uitgebreid netwerk van sloten met brede oeverzones. Daardoor ontstaat een afwisselend landschap met natte tot vochtige graslanden. Staatsbosbeheer heeft het gebied in eigendom en beheer. De getoonde uitkijktoren staat relatief verscholen achter een bijzonder mooi waterplasje.

Foto: Conny Spotel.

Meer achtergrondinformatie bij bovenstaande twee foto's vindt u op onze website. U vindt het via de link [Ken je eigen streek](#).

Hoe goed ken jij je streek? Hierbij de nieuwe foto's :

Onderstaand opnieuw twee foto's, beide gemaakt in het mooie Westerkwartier. Twee maal bos deze keer, maar weet u ook waar?

Foto 1

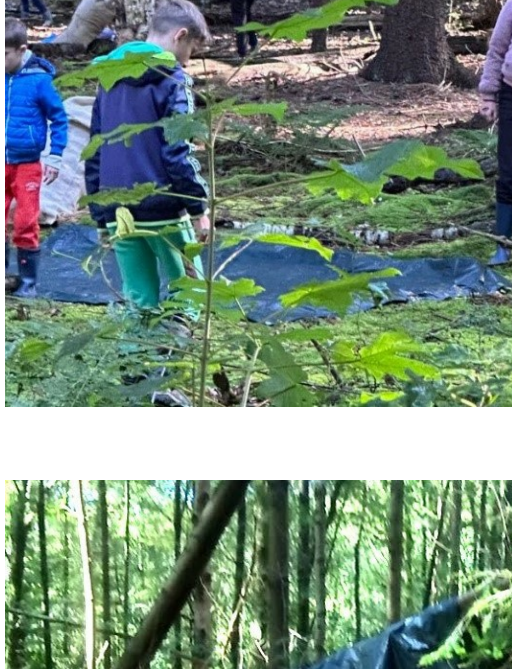

Foto 2

Mail uw antwoord op deze nieuw gefotografeerde plekjes naar: ivnwesterkwartiereo@gmail.com

Webinar: Vergroenen? Verkleuren!

Het beheer van de openbare ruimte kent veel uitdagingen. Hoe geef je biodiversiteit een plek in tijden van woningnood en klimaatverandering? Hoe zorg je ervoor dat het beheer kwalitatief goed is, ecologisch effectief en geborgd voor de toekomst? Deze vragen staan centraal in een nieuwe serie webinars van De Vlinderstichting die ook voor particulieren, jij dus, interessant kan zijn.

In een aantal webinars neemt de Vlinderstichting je in vogelvlucht mee in het ecologisch beheer van bermen en watergangen. In het eerste webinar van deze reeks gaan ze in op wat ecologisch beheer in het algemeen is. Waarom is ecologisch beheer van belang? Hoe kun je daadwerkelijk ecologisch beheren? Hierin wordt het keurmerk Kleurkeur toegelicht. Wat kan dit keurmerk opdrachtgevers bieden? Ze geven ook het woord aan een aannemer over hun ervaringen met ecologisch bermbeheer en Kleurkeur in de praktijk. En aan het eind is er ruimte voor vragen.

Wanneer: 15 oktober, 12:00 – 12:45.

Waar: online.

Deelname is gratis, [aankmelden verplicht](#).

Na aanmelding ontvang je een paar dagen van tevoren de link om deel te nemen.

De andere keren zijn op 26 november en 21 januari

Uitgelicht

1. Wat een wad!

Wandeling op en rond de zeedijk van Zoutkamp-Ulrum op zondag 15 september.

IVN-begeleiders: Lisette, Herman, Catharina, Gerda, Monique en Laura

Je moet wel een beetje houden van de ruimte en van turen in de verte, van de kwelders, de schorren, de vloedlijn en van de wind door je haren. Dan wordt zo'n uitstapje naar het wad een waar avontuur. Door het afnemend tij kon je ook dichtbij veel waarnemen. In het slik waren sporen te zien, van bijvoorbeeld kleine wadvogels en de dwarslopende krabben. Aan de maat van de sporen kon je inschatten welk dier daar had gelopen of hoe groot het geweest kan zijn. Vele planten en bloemen zoals zeekeuraal en zeeaster zijn bijzonder van kleur of smaak vanwege het zoutgehalte in de plant.

Er lagen heel wat dode krabben. Dat komt omdat vogels (meest meeuwen) de krab pas kunnen verorberen nadat ze die op eerste het asfalt van de dijk stuk hebben laten vallen. Slim he!

Ook hebben we bestudeerd hoe je bij een wad een mannetje van een vrouwtje kunt onderscheiden. Bij de vrouwtje zie je aan de onderkant een driehoekje en bij de ander, het mannetje, lijkt de vorm op een "vuurtoren met een lampje". Het is maar een weet.

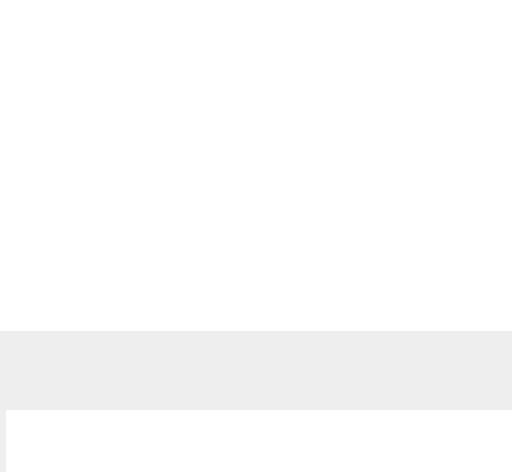
Om onze kennis op te frissen vertelde Lisette een mooi en leerzaam verhaal over de dierenwereld op het wad. Diverse grote en kleine skeletdelen waren meegenomen. Ook zoekkaarten waren te raadplegen.

Publiek had zich helaas niet aangemeld, dus hebben we (de vijf potentieel begeleiders) afgezien van het vangen van waterdierjes hoewel daar alle gelegenheid voor was. Met zicht op Schiermonnikoog in zijn volle breedte was het een mooie wandeling van ca. 5 km. Voor herhaling vatbaar. Dan zouden we kunnen kiezen om er te zijn tijdens opkomend tij wat ook weer veel verrassingen kan opleveren.

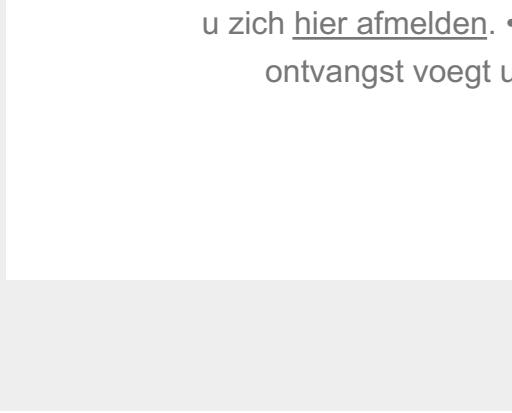
Tekst en foto's; Laura Gall

2. Het bos is een dag van jou. IVN activiteit voor kinderen van 8-12 jaar op 29 september in het bos van Trimunt.

IVN-begeleiders: Catharina, Diana, Gerda, Laura

Er kwamen 13 kinderen naar de activiteit. Bij aankomst kregen ze per groepje een pakketje uitgedeeld, bestaande uit een zeil van 2 bij 3 meter, een jute zak, hooi en stro, een stuk touw en een mesje. De jute zak was handig om hooi en/of stro in mee te nemen naar een deel van het bos, waar ze naar eigen inzicht konden spelen. In het bos kon van veel losliggend hout hutten worden gebouwd, de een nog mooier dan de ander, met veel fantasie. Met mos op het dak of een zachte grondbedekking van stro of hooi.

Of een meubel maken van een stam met hooi er bovenop, waar je lekker op kon zitten. In het bos waren kikkers te zien, als gevolg van het natte weer van de afgelopen tijd. De begeleiding hield op korte afstand een oogje in het zeil. Enkele schrammetjes werden verzorgd. Op het geluid van de toeter kwamen de kinderen naar de partytent voor de lunch. Er was chocolade, appelsap en er waren bolletjes. Ook was er oog voor detail zoals een roodpootschildwants op de knie van een jongen, die daar bleef zitten omdat hij een pootje miste.

Intussen werd het rolleballen in het gras bij wijlen flink beoefend. Ook het (wat dikkere) touw was erg in trek voor het maken van allerlei voorwerpen, met hout zoals spitse pijlen, of handbescherming. Ze waren zo druk bezig dat de aanwezige speeltoestellen op het veld over het hoofd werden gezien. De ouders die om 3 uur hun kinderen weer kwamen ophalen, waren heel tevreden, vooral na het aanhoren van de verhalen en het zien van de bouwsets. Het mooie weer deed ook een flinke duit in het zakje. Een schot in de roos, deze activiteit, die we zeker in ere moeten houden.

Tekst: Laura Gall

Foto's: Diana, Laura

Gespot

1. Duidelijk moeite hebbend met het zich bewegen langs het gladde oppervlak van de gootsteenbak liet dit **Papiervisje** (*Ctenolepisma longicaudata*) zich goed zien. Het is een klein vleugelloos insect, behorend tot de Franjestaarten. Papiervisjes lijken op het verwante Zilvervisje (*Lepisma saccharina*) maar zijn veel schadelijker, omdat ze boeken en documenten aanvreten en beter bestand zijn tegen drogere omgevingen dan de zilvervisjes. Ze worden vaak met elkaar verward.

De schubben die het lichaam bedekken hebben een zilverachtige glans. Papiervisjes zijn in staat om eigensvlug weg te glippen, worden ongeveer anderhalve centimeter lang en worden aangetrokken in boeken en papieren. Ze voeden zich met organisch materiaal, zoals vezels in papier, vezels uit cellulose en textiel van plantaardige vezels, zoals linnen, hennep en katoen.

2. Met een groepje vrijwilligers jonge berkjes afknippend in het recent sterk vermatte heideveldje achterin het Coendersbos te Nuis, troffen we in de heidepollen en het zich goed ontwikkelende veenmos grote aantallen zwarte harige rupsen aan.

Het is de rups van de **Veelvraat** (*Macrotylacia rubi*) De rups is actief tot in september en overwintert in volgroei stadium op de grond, soms verscholen tussen mos of dode bladeren en nu dus in veenmos en heidepollen.

Na de winter komt hij korte tijd tevoorschijn om te zonnen in de voorjaarszon en verpopt zich in april, zonder verder nog voedsel op te nemen, in een langwerpige sigaarvormige cocon vlak bij de grond.

De vlinders vliegen van april tot eind juni in één generatie. De snel vliegende mannetjes zijn overdag actief, de vrouwtjes vliegen uitsluitend 's nachts.

De vlinders laten zich gemakkelijk vangen m.b.v. een lichtval.

Foto vlinder; Vlinderstichting

Activiteitenoverzicht

Als laatste ook in deze Nieuwsbrief kort aandacht voor onze activiteiten in de komende periode. Ook een aantal landelijk activiteiten worden genoemd, Wekelijks zijn er wandelingen op dinsdag- en woensdagochtend van 9.30 - ca. 11.30 uur.

nog t/m 7 okt	Bodemdierdagen (landelijk)	
5 okt	Provinciale IVN-ledendag, Coendersborg - Nuis	
6 okt.	Paddenstoelen in het Natuurschoonbos - Nietap	13.30-15.30
	Gescheiden activiteit voor kinderen n voor volwassenen !	
13 okt.	Wintergasten in NP Lauwersmeer - Ezumakeeg	10.00-12.30
26 okt.	Nacht van de Nacht (landelijk)	
	Met de Nachtwachter op pad – kinderact.	19.00-20.30
	Fluistervaartocht Leekstermeer – volwassenen	18.45-21.00
2 nov.	Nationale Natuurwerkdag (landelijk)	
9 nov.	Microscopiedag - Coendersborg	13.30-14.00

Informatie over onze activiteiten kunt u altijd uitgebreid terugvinden op onze website.

Zie hiervoor: [Activiteiten IVN Westerkwartier e.o.](#)

Herfst, de tijd van spinnen met hun kunstig gemaakte webben.

Redactie en foto's, tenzij anders vermeld, Herman de Meijer

Facebook

Website

Deze e-mail is verzonden aan {email}. • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#). • Voor een goede ontvangst voegt u webmaster.westerkwartier@ivn.nl toe aan uw adresboek.

